Luonnonmarjojen poimijat – TEM:n ajankohtaistilanne

Johtava asiantuntija Katri Niskanen

19.4.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tarve uusiin ratkaisuihin on huomioitu työperäisen hyväksikäytön vastaisessa toimenpideohjelmassa

- Helmikuussa 2024 hyväksyttiin työperäisen hyväksikäytön vastainen toimenpideohjelma, jossa marjanpoimijoista todetaan:
  - **Toteutetaan selvitysten perusteella tarvittavat lainsäädäntömuutokset luonnontuotteiden kerääjien aseman parantamiseksi, työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä työvoiman saatavuuden takaamiseksi.**
- Selvitystyö koostuu Pellervon taloustutkimuksen tekemästä taloudellisten vaikutusten arvioinnista ja TEM:n johdolla virkatyönä tehtävästä muusta vaikutusarvioinnista.
- Päävaihtoehdot ovat järjestää poimijoiden maahantulo
  a) työsuhteisuuden (kausityö) tai
  b) itsenäisen yrittäjäaseman varaan.
- Selvitykset valmistuvat kuluvan kevään aikana, ja tarvittavat säädösmuutokset on tarkoitus valmistella satokaudeksi 2025.

Maahantulon vaihtoehdot satokaudella 2024

- **Työntekijän oleskelulupaa** voidaan hakea työsuhteisille poimijoille. Kausityölupa ei ole mahdollinen.
  - Edellytyksenä maaseutuelinkeinojen TES:n mukainen palkka.
  - Parhaillaan valmistelussa oleva 1 600 euron tuloraja ei tule ehtimään voimaan ennen tätä satokautta.
  - Saatavuusharkintaa sovelletaan normaalisti alueellisten linjausten mukaisesti.
  - Viranomaiset varautuvat lupahakemusten lisääntymiseen.
- **Suomessa jo oleskelevat** tai **maahan viisumivapaasti pääsevät** henkilöt voivat toimia poimijoina.
- **Yrittäjän oleskelulupa** on mahdollinen, mutta käytännössä poimijat eivät oletettavasti täytä edellytyksiä (esim. liiketoimintasuunnitelma, y-tunnus).

Kiitos!